

Vragen en opwaardering m.b.t. SB Uitvoeringsplan CO2- routekaart: De provincie als voorbeeld

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
ChristenUnie	1	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: Bij een routekaart - de naam zegt het al - verwachten we dat de einddoelen helder zijn, maar lezen we ook graag een beschrijving van de route erheen. De doelen staan beschreven, maar we lezen niet hoe de provincie de doelen gaat behalen. Deze routekaart geeft vooral inzicht van hetgeen we al hadden.</p> <p>Daarnaast een torenhoge ambitie (zeker op woon/werk verkeer) op hele korte termijn en een verdere routekaart op hoofdlijnen. Daarnaast is de CO2-compensatie een heel vaag verhaal. Blijft de provincie symbolisch CO2 compensatie doen met €50.000 per jaar of is die €5 miljoen een serieuze optie?</p>	<p>De CO2 routekaart geeft inzicht in de route naar de doelen. Dit uitvoeringsplan geeft weer invulling aan die route en maakt het concreet en geeft weer welke stappen we in 2023 tot 2025 gaan nemen. Hierbij is ook inzichtelijk gemaakt welk team aan de lat staat voor het reduceren van welke CO2 uitstoot en is gekeken of er voldoende middelen en FTE aanwezig is om dit op te pakken. Naar aanleiding daarvan is dit jaar een projectleider voor het verduurzamen van het Huis van de Provincie aangenomen en begint op korte termijn een projectleider voor het verder verduurzamen van het woon-werkverkeer. Een projectleider voor het verduurzamen van aanbestedingen/inkoop was reeds begonnen. De financiering voor deze projectleiders wordt gedekt uit bestaande middelen. Deze projectleiders zijn op dit moment bezig met het opzetten van plannen, waarbij ook de benodigde financiën inzichtelijk worden gemaakt. Aangezien het uitvoeringsplan ieder jaar wordt geactualiseerd, zal de dan beschikbare informatie worden meegenomen.</p> <p>Het in de Routekaart opgenomen bedrag is bedoeld om de discussie over het compenseren van CO2 aan te jagen en kan daarmee worden gezien als een incentive om als organisatie initiatief te nemen. In opdracht van de provincie heeft Klimaatverbond Nederland onlangs advies uitgebracht over het mogelijke gebruik van CO2-prijzen binnen de verschillende beleidsdomeinen. Fondsvorming – het reserveren van gelden voor duurzame investeringen – is onderdeel hiervan en wordt nader verkend.</p>
PvdD	2	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: Wij hebben diverse technische vragen, maar ook vragen en twijfels over de financiering, het doelbereik en de gekozen strategie. Wij zouden het Uitvoeringsplan CO2 Routekaart daarom graag opwaarderen zodat we dit kunnen bespreken met de gedeputeerde en de Cieleden.</p>	-
	3	<p>We hebben een einddoel voor 2030, namelijk Geen CO2 uitstoot. Dat is over 6 jaar. Hoe verhouden de maatregelen in het uitvoeringsplan zich tot het doel? Wat is er al bereikt ten opzichte van de 0 meting in 2019? Is het halen van de doelstelling 2030 realistisch gezien de aangekondigde maatregelen?</p>	<p>In de voetafdruk over 2023 wordt inzichtelijk gemaakt waar we nu staan. Deze zal voor de zomer van 2024 aan PS worden toegestuurd. Door de focus te leggen op woon-werkverkeer, inkoop en de panden en daar een significante reductie te realiseren, lijken de doelen op dit moment haalbaar. Door jaarlijks te monitoren én het uitvoeringsplan te actualiseren kan snel bijgestuurd en versneld worden.</p>

4	Hoe kunnen we zo mis zitten als we inschatten dat CO2 compensatie € 50.000/jr gaat kosten en nu uitkomen op € 5 miljoen/jr?	Ten tijde van het schrijven en vaststellen van de CO2-routekaart in 2021 is een zeer ruwe schatting gemaakt op basis van mogelijke compensatietrajecten. In januari 2023 hebben Gedeputeerde Staten besloten de CO2-prijs die wordt gehanteerd in interne maatschappelijke kosten- en batenganalyses (mkba's) te verhogen naar € 875. Er is nog geen uitspraak gedaan hoe dit bedrag verder wordt gebruikt, maar een mogelijkheid is om dit toe te passen bij compensatie. Daarom is dit inzichtelijk gemaakt.
5	Besloten is dat vanaf 2022 CO2 wordt gecompenseerd. Is dat gedaan voor 2022 en wordt dat gedaan voor 2023?	Dit is voor de jaren 2022 en 2023 niet gedaan. De provincie heeft nog geen beleid dat specifiek is gericht op het compenseren en/of opslaan van CO2. Aan dit beleid wordt momenteel gewerkt. Naar verwachting is dit beleid halverwege 2024 vastgesteld.
6	In Hoofdstuk 5 Financiën staan geen kosten van de maatregelen, alleen dat er in 2021 is bepaald dat er budget is via de kadernota.	Dat klopt. Het uitvoeringsplan is bedoeld als overzicht. De benodigde budgetten worden aangevraagd via de projecten zelf. Dit uitvoeringsplan maakt concreet welke stappen we in 2023 tot 2025 gaan nemen. Hierbij is ook inzichtelijk gemaakt welk team aan de lat staat voor het reduceren van welke CO2 uitstoot en is gekeken of er voldoende middelen en FTE aanwezig is om dit op te pakken. Naar aanleiding daarvan is dit jaar een projectleider voor het verduurzamen van het Huis van de Provincie aangenomen en begint op korte termijn een projectleider voor het verder verduurzamen van het woon-werkverkeer. Een projectleider voor het verduurzamen van aanbestedingen/inkoop was reeds begonnen. Deze projectleiders zijn op dit moment bezig met het opzetten van plannen, waarbij ook de benodigde financiën inzichtelijk worden gemaakt. Aangezien het uitvoeringsplan ieder jaar wordt geactualiseerd, zal de dan beschikbare informatie worden meegenomen.
7	Als succes voor vermindering van CO2 uitstoot wordt aangegeven dat de provincie geen gas meer gebruikt. Maar wat zegt dat over vermindering van CO2 uitstoot? De meeste elektriciteit wordt opgewekt met kolen. En die hebben niet minder CO2 uitstoot dan gas.	Het streven van de provincie Utrecht als grondgebied is om helemaal van het gas af te gaan. De elektriciteit die voor de provincie als organisatie wordt gebruikt, wordt niet opgewekt met kolen. De overeenkomst voor inkoop van energie is de meest duurzame optie die momenteel in de markt verkrijgbaar is. Dat wil zeggen dat wij uitsluitend energie geleverd krijgen afkomstig van Nederlandse hernieuwbare bronnen, we krijgen hiervan een mix van wind op land, wind op zee en zon. Deze mix zorgt ervoor dat we een zo hoog mogelijke gelijktijdigheid hebben.
8	In hoofdstuk 2 staat een transitiestrategie gebaseerd op kennis, uitleggen waarom het nodig is, bewustwording, lef, inspiratie en goede voorbeeld geven. Waaruit blijkt dat dit iets gaat opleveren? Het is een klassieke fout om bij gedragsverandering voor duurzaamheid in te zetten op	Over dit hoofdstuk is contact geweest met verschillende deskundigen. De combinatie van daadwerkelijk doen (hoofdstuk 3) en bewustwording is cruciaal om de doelen te halen. Op dit moment wordt deze aanpak verder uitgewerkt.

		bewustwording. Check dit ajb bij andere projecten en bij gedragsdeskundigen.	
	9	Bijna 90% van de CO2 uitstoot van eigen panden komt voort uit gebruik van elektriciteit. Waarom blijven alle lampen in het gebouw aan, de hele dag, van alle kamers, zelfs op de 17e waar het grootste deel van de week niemand aanwezig is.	Op dit moment wordt alle verlichting vervangen. Ook worden er aanpassingen gedaan aan de regelsystemen van de verlichting, zodat deze pas aangaat als er mensen aanwezig zijn. Deze werkzaamheden lopen niet altijd geheel synchroon. Het kan dus zijn dat verlichting tijdelijk niet aan- of uitschakelt.
	10	Zit in de uitstoot van de gebouwen alleen het gebruik door Provincie Utrecht, of het gebruik van alle partijen die het pand gebruiken?	In de voetafdruk zit de uitstoot van zowel de provincie zelf als de huurders. In de voetafdruk over 2023 zal dit uit elkaar worden gehaald, zodat ook beter gestuurd kan worden.
	11	Waarom zijn er, muv led lampen, geen maatregelen opgenomen mbt energiebesparing terwijl we nu label C hebben in het provinciehuis? Hier valt toch het meeste op te winnen?	<p>Binnen het MeerJarenONderhoudsPlan (MJOP) voor het Huis van de Provincie zijn meerdere maatregelen getroffen mbt energiebesparing zoals bijv.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het isoleren van leidingen en luchtkanalen, - het optimaliseren van de regelstrategie en het gebouwbeheersysteem (luchtverwarming/Stadsverwarming) - het vervangen van oude circulatiepompen naar energiezuinige alternatieven, - het voorzien van aanwezigheidssensoren in de parkeergarage. <p>Door dit soort maatregelen vanuit de MJOP de afgelopen jaren, is het elektraverbruik met 1,3 MWh gedaald als het jaar 2022 vergeleken wordt met het jaar 2017. Daarnaast staat nu een aanbesteding uit voor het maken van een technische uitvoeringsplan om het Huis van de Provincie verder te verduurzamen.</p>
	12	In tabel 1 is de CO2 uitstoot van de gebouwen en overige activiteiten opgenomen. Voor particulieren geldt dat er veel CO2 vrijkomt uit vliegen en consumptie van dierlijke eiwitten. Zijn deze bronnen meegenomen in het overzicht? Wat doet de provincie hiermee?	<p>Het aantal dienstreizen met het vliegtuig wordt wel meegenomen in de voetafdruk van de provincie, maar de CO2-uitstoot hierdoor is gelukkig verwaarloosbaar. De provincie heeft daarbij het beleid van duurzaam vervoer, tenzij...</p> <p>De consumptie van dierlijke eiwitten wordt niet meegenomen in de voetafdruk, omdat de provincie de cateraar inhuurt. De dierlijke eiwitten komen dus 'voor rekening' van de cateraar en maakt onderdeel uit van hun eventuele voetafdruk. Met de collega's van de Voedselagenda zijn we samen met de cateraar concrete stappen aan het zetten. Zo is de standaard voor catering bij vergaderingen, bijeenkomsten en evenementen vegetarisch geworden. Er wordt alleen nog vlees geserveerd als daar expliciet om wordt gevraagd. De maaltijden voor Provinciale Staten worden via de griffie geregeld. Ook is het aanbod in het restaurant afgelopen maanden flink verbeterd.</p>

SGP	13	In de SB wordt er gesproken dat er vanaf 2023 een CO2 voetafdruk zal worden gegeven van de provincie. Wanneer kunnen we deze verwachten?	Deze zal voor de zomer 2024 toegestuurd worden aan PS als bijlage bij het geactualiseerde uitvoeringsplan.
PvdA	14	Is het al in beeld via welke weg/organisaties de provincie van plan is te compenseren voor de CO2 uitstoot? Zo ja, kan PS daar inzicht in krijgen?	Hiervoor wordt momenteel beleid ontwikkeld. We kunnen u op een later moment hier verder over informeren. Naar verwachting in de loop van 2024.
D66	15	<u>Opwaardeerverzoek</u> : D66 is benieuwd naar de mening van de commissie over de CO2 routekaart en hoe het samengesteld uitvoeringsplan eruit zou moeten zien, en gaat hierover graag het debat aan.	-
	16	Hoe verhouden de compensatiekosten van € 5.008.500,- zich tot de uitgaven die bij de uitstoot van 5.724 ton CO2 gemoeid zijn? Met andere woorden, hoeveel duurder maakt de CO2 compensatie de inkoop van niet duurzame diensten/producten uit het rapport 'CO2-voetafdruk bedrijfsvoering 2019'?	Het gaat hier om een interne, fictieve wijze van verrekenen, waarbij de nieuwe CO2-prijs die op 10 januari 2023 door GS is vastgesteld (€ 875 per ton CO2) bij wijze van denkriching is gekoppeld aan de daadwerkelijke uitstoot (5.724 ton). Het verdient geen aanbeveling deze prijs als reëel rekeninstrument, dat wil zeggen als daadwerkelijke prijs, in te zetten bij onze inkopen en aanbestedingen omdat een dergelijk hoog bedrag de markt zou ontwrichten en zou leiden tot veel hogere uitgaven waarin broeikasgasuitstoot andere beoordelings- of gunningscriteria zou verdringen.
Volt	17	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Wij willen graag met GS in gesprek om beter te begrijpen hoe GS dit instrument waardeert. Hoe relevant is dit instrument nu in de praktijk, word het ook echt gebruikt? Hoe hoog staat dit voor GS op de agenda?	In het coalitieakkoord is opgenomen dat we zelf het goede voorbeeld geven. Wij zien het uitvoeringsplan als een methode om prioriteiten aan te wijzen, maar ook om verantwoordelijkheidsgevoel, overzicht en rust te creëren binnen de organisatie. Op deze manier weten de medewerkers wat de prioriteiten zijn en wat in welk jaar opgepakt moet worden en door wie. Op deze manier kan beter gestuurd worden op de reductie van CO2.
	18	Waarom zijn bijvoorbeeld de wegwerp koffiebekertjes nog niet afgeschaft zoals is benoemd in het uitvoeringsplan? Is het realistisch dat de doelen gehaald gaan worden, of is een versnelling noodzakelijk?	Alle medewerkers hebben inmiddels eigen bekere gekregen en op 15 november zijn de wegwerpbekere uit de automaten gehaald.
	19	Hoe word dit plan nu daadwerkelijk gemonitord en door wie?	De voortgang wordt gemonitord door de medewerker klimaat bedrijfsvoering, in samenwerking met de specialist klimaatmonitoring. Vanaf 2023 wordt jaarlijks een voetafdruk gemaakt, die wordt vergeleken met de voetafdruk van het ijkjaar 2019. De conclusies worden vervolgens meegenomen bij het opstellen van het uitvoeringsplan, wat jaarlijks wordt geactualiseerd.
	20	Heeft GS al een beeld bij wat er allemaal precies gecompenseerd gaat worden en vooral hoe dat gaat worden gedaan? Welke vormen van CO2 compensatie heeft GS op het oog en welke	De provincie heeft nog geen beleid dat specifiek is gericht op het compenseren en/of opslaan van CO2. Het verdient aanbeveling om eerst de uitgangspunten en voorwaarden voor compensatie / opslag te bepalen, zodat

		partijen/instanties wil GS daarvoor inschakelen.	op grond hiervan kan worden bepaald welke projecten en initiatieven het effectiefst zijn en op welke wijze de provincie hieraan kan bijdragen of in kan participeren. Aan dit beleid wordt momenteel gewerkt. Wij verwachten u hierover in de loop van volgend jaar nader over te informeren.
UtrechtNU!	21	<u>Opwaardeerverzoek</u> : De Fractie van UtrechtNu! wil graag nog zaken meegeven aan het college en over het onderwerp nader in discussie gaan met de commissie	-
FvD	22	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Bij deze onze technische vragen n.a.v. de stukken voor de komende M&M commissievergadering. Allen zijn van toepassing op agendapunt "Uitvoeringsplan CO2 routekaart: De provincie als voorbeeld". Omdat dit een politiek beladen punt is, zou ik deze graag opwaarderen ter bespreking. Dit omdat er van allerlei onjuiste aannames worden gedaan en de argumenten alleen gelden wanneer er zeer selectief naar bepaalde aspecten van het plan wordt gekeken.	-
	23	Hierbij alvast de volgende vragen: Wat is het gemiddelde gebruik op werkdagen qua elektriciteit qua vermogen (in Kilowatt of Megawatt) van het Provinciegebouw van Utrecht aan de Archimedeslaan 6 te Utrecht?	In 2023 is het gemiddelde gebruik op werkdagen (07:00-23:00) 10.355 kWh. Dit is op basis van de gegevens tot november 2023 en er is geen rekening gehouden met feestdagen.
	24	Hoeveel laadvermogen (Kilowatt of Megawatt) per auto heeft 1 laadpaal op de parkeerplaats van het Provinciegebouw van Utrecht aan de Archimedeslaan 6 te Utrecht?	Elk laadpunt heeft een minimaal laadvermogen van 2,8 kW. De nieuwe laadpalen hebben de mogelijkheid om het laadvermogen per laadpunt te verdelen als er meer of minder vraag is naar vermogen. Hierdoor kan het laadvermogen per laadpunt oplopen tot 11kw. De leverancier heeft dit automatische systeem nog niet opgeleverd.
	25	Hoeveel auto's kunnen worden opgeladen op deze parkeerplaats?	Op parkeerdek P1 en P2 zijn in totaal 51 laadpunten beschikbaar. Parkeerplaats P4 heeft 30 laadpunten beschikbaar tbv dienstauto's
	26	Hoe garandeert de Gedeputeerde dat de elektriciteit waarmee elektrische auto's worden opgeladen en de productiekosten van deze auto's, inclusief de desinvestering op brandstofauto's van de provincie, allen CO2 neutraal zijn?	Onze overeenkomst voor inkoop van energie is de meest duurzame optie die momenteel in de markt verkrijgbaar is. Dat wil zeggen dat wij uitsluitend energie geleverd krijgen afkomstig van Nederlandse hernieuwbare bronnen, we krijgen hiervan een mix van wind op land, wind op zee en zon. Deze mix zorgt ervoor dat we een zo hoog mogelijke gelijktijdigheid hebben. Op jaarbasis is alle geleverde energie duurzaam, doordat we certificaten (GvO's) geleverd krijgen die de gehele jaarafname dekt.
	27	Is de gedeputeerde bereid om te stoppen met de uitvoering van dit plan wanneer uit verdere analyse blijkt, dat de beoogde CO2 reductie niet haalbaar of zelfs nutteloos is?	Geen technische vraag